

Soukromému smluvnímu právu je v demokratickém právním státě s tržním hospodářství vlastní zásada svobodného uzavírání soukromoprávních smluv. Závisí proto zásadně na vůli a rozhodnutí subjektů soukromého práva, zda soukromoprávní smlouvu uzavřou či nikoliv. Jen výjimečně je tato zásada prolamována a některým subjektům s ohledem na zvláštní veřejné zájmy stanovena povinnost určité typy smluv uzavírat.

Jakmile však subjekty soukromého práva smlouvu uzavřou a stanou se tak smluvními stranami, je soukromému smluvnímu právu vlastní další zásada, a sice zásada „**pacta sunt servanda**“ tedy platí, že uzavřené smlouvy jako závazně působící souhlasné projevy vůle smluvních stran je třeba dodržovat.

Zásada dodržovat smluvní povinnosti, a tak zabezpečovat stabilitu a tím potřebnou jistotu soukromoprávního styku, znamená nejen uzavřenou smlouvu plnit, nýbrž ji zároveň plnit náležitě, tj. včas a řádně, neboli smlouvu splnit.

Uzavřená smlouva by tedy měla být pro obě smluvní strany stejně závazná jako sám zákon.

Nezřídka to bývá v zahraniční i naší literatuře vyjadřováno tak, že dodržování smlouvy smluvními stranami je „posvátné“.

Dojde-li k porušení smluvních povinností kteroukoliv ze smluvních stran, jde o chování, které se ocitá v rozporu s právem, neboli jde o protiprávní chování.

S tímto druhem protiprávního chování spojují sankční složky soukromoprávních norem podle povahy porušených smluvních povinností určité nepříznivé právní následky neboli různé formy smluvní odpovědnosti.